

Zdroj : <http://www.silvarium.cz/zpravy-z-oboru-lesnictvi/ceka-nas-dekarbonizace-euro>

Čeká nás dekarbonizace? (Euro)

Pondělí, 16 Leden 2012 10:09

Martin Hájek

Evropská unie má podle Bruselu do roku 2050 snížit emise skleníkových plynů o 80 až 95 procent oproti roku 1990

Ústředním motivem Cestovní mapy pro energetiku do roku 2050, kterou v závěru loňského roku představila veřejnosti Evropská komise, je takzvaná dekarbonizace – nový pojem, s nímž se zřejmě budeme setkávat stále častěji a kterým je míněno odstranění uhlíku jako hlavního škodlivého elementu ze života euroobčanů. Již přijatá opatření podle Komise sníží emise v EU do roku 2050 „jen“ o 40 procent, tudíž je třeba „prozkoumat (další) cesty dekarbonizace energetického systému“.

Dekarbonizace je naprosto zcela něco jiného než dekarboxilace. Dekarbonizace je chápána jako politický úkol mající v úmyslu zmenšit příliv uhlíku do atmosféry (skleníkové vlivy) spalováním uhlíkatých paliv. Dekarboxilace je chemický proces, při němž se (určitou) chemickou cestou mění jedny uhlíkaté sloučeniny na jiné uhlíkaté sloučeniny. Znamená to, že když příroda vyprodukuje do ovzduší sama „x“ tun CO₂, pak lidským zásahem při dekarboxilaci nevznikne, nevyrobí se, toho CO₂ ani o gram více. Ba naopak ... Ústřední myšlenkou nové technologie je převedení molekuly VMK na uhlovodík o jeden uhlíkový atom chudší a tedy o problematiku uskutečnění průmyslově schůdné, investičně nepříliš nákladné a kontinuálně vedené DEKARBOXYLAČNÍ reakce. Cíleným produktem je : lineární řetězec nenasycených uhlovodíků malé frakční řady, tj. alfa olefiny C15 až C19 s velmi dobrou biologickou odbouratelností. Nebude nutné používat tuto novou pohonnou hmotu jen jako aditivum do motorové nafty, (jako dnes), nýbrž přímo 100% jako alternativní palivo v té formě a podobě, jak bude z výrobní jednotky získávané. Výsledný výrobek ovšem bude čistý produkt (!), dokonce „čistší“ a bez škodlivin, bez dopadů na živ. prostředí

Jednostranný závazek EU zní jasně – snížit emise. Tím dnes veškerá diskuse končí.

Ve skutečnosti by však měla spíše začít. Podle údajů Mezinárodní energetické agentury činily v roce 2009 emise skleníkových plynů v EU pouhých 12,2 procenta světových emisí. Do roku 2035 pak mají emise mimo EU vzrůst téměř o třetinu. Jen nárůst v samotné Číně bude téměř stejně velký, jako jsou nynější emise celé evropské sedmadvacítky. Dodatečná redukce emisí EU ve výši 45 procent oproti dnes očekávané trajektorii znamená snížení světových emisí v roce 2050 o pouhých pět procent. A to ještě za předpokladu, že by po roce 2035 emise v okolním světě již dále nerostly a v EU by šlo o jejich skutečné snížení, a nikoli export. Ve světle těchto čísel začíná soliterní snaha EU nápadně připomínat příslovečný donkichotský boj s větrnými mlýny.

Import chudoby Achillovou patou evropského boje s emisemi je skutečnost, že EU do svých redukčních cílů počítá pouze emise ze svého území, a nikoli globální emise skleníkových plynů, které souvisejí s domácí spotřebou výrobků a služeb. To podněcuje útek emisně náročných výrob do zahraničí – tzv. únik uhlíku, proti kterému je dnes unie víceméně bezmocná. Všechny dekarbonizační scénáře Komise sice předpokládají „globální klimatickou akci”.

Vůbec však neřeší, jak bude EU reagovat, pokud tato „akce” nenastane. Hubené výsledky nedávné klimatické konference v Durbanu a následné odstoupení Kanady od Kjótského protokolu rozhodně neopravňují k žádnému optimismu ohledně brzkého dosažení globální dohody o snižování emisí.

Podle Komise „může dekarbonizace představovat výhodu pro Evropu jako průkopníka na rostoucím globálním trhu s výrobky a službami se vztahem k energii”. Praxe však zatím ukazuje, že EU není schopna z vlastních zdrojů uspokojit ani stávající domácí poptávku po nízkouhlíkových technologiích. Masivní import fotovoltaických a dalších zařízení do EU není zdaleka překvapivý. Ve víceméně liberalizovaném prostředí mezinárodního obchodu budou nízkouhlíkové technologie nutně vyráběny tam, kde to bude z pohledu globálního kapitálu relativně nejlevnější. Viz nová technologie M.Škody Nikoli tam, kde po nich byla uměle vytvořena největší poptávka nebo kde byly původně vymyšleny. Pokud hlavní průmysloví konkurenti Evropy včetně tzv. zemí BRIC nezavedou odpovídající opatření a nevytvoří dostatečně velkou globální poptávku po nízkouhlíkových technologiích, bude další boj s emisemi v EU téměř jistě znamenat jejich export do zahraničí. Zaslouženou odměnou potom bude import chudoby a nezaměstnanosti.

Zelená pro plyn Na rozdíl od diskutabilního příspěvku k „záchrane planety“ má ovšem Cestovní mapa energetiky EU velmi konkrétní implikace pro energetickou politiku členských zemí včetně energetického mixu, který zůstal i podle Lisabonské smlouvy oficiálně v jejich kompetenci. Přístup Komise však naznačuje, že je to spíše teorie. Vyznění dokumentu lze s určitou nadsázkou parafrázovat tak, že členské státy si mohou zcela svobodně zvolit energetický mix, pokud to bude kombinace obnovitelných zdrojů energie a zemního plynu.

Jaderná energetika je sice podle Komise „dekarbonizační variantou“ zajišťující dnes většinu nízkouhlíkové elektřiny, jenže náklady na zajištění jaderné bezpečnosti „včetně nákladů vyplývajících z potřeby zvýšení odolnosti proti přírodním i lidským faktorům zaviněným neštěstím“ pravděpodobně porostou.

Bezpečnostní požadavky, a tudíž náklady jaderných elektráren je totiž možné administrativně zvyšovat prakticky donekonečna.

Je-li něco jištěno třikrát, můžeme vždycky chtít čtyřnásobné, sedminásobné nebo desetinásobné jištění. Podíl jaderné energie na primárních energetických zdrojích tak v představách Komise v lepším případě stagnuje.

Všechny dekarbonizační scénáře se nikoli překvapivě shodnou na potřebě podílu obnovitelných zdrojů na hrubé domácí spotřebě energie ve výši 30 procent v roce 2030 a dále jejich podíl roste různým tempem podle konkrétního scénáře. Podíl uhlí a ropy vzhledem k vyšším měrným emisím výrazně klesá. Skrytým favoritem cestovní mapy je zemní plyn, který bude „kriticky důležitý pro transformaci energetického systému“. Jako u jediného fosilního paliva u něj není předpokládán významný pokles podílu na energetickém mixu, přestože jde o dovážené palivo. Pokud by ambiciózní cíle v úsporách energie a rozvoji obnovitelných zdrojů nevyšly, Evropu by před elektřinou na příděl zachraňovaly nejspíše právě plynové elektrárny.

Náklady transformace Podle Komise se náklady na transformaci energetického systému zásadně neliší od pokračování stávající energetické politiky. Důvodem má být především skutečnost, že se velký podíl dnešních energetických kapacit blíží konci své životnosti a bude muset být nahrazen v každém případě. Většina scénářů také údajně ukazuje, že ceny elektřiny budou růst do roku 2030, ale poté klesnou. Vzhledem k současně vyzdvihované

roli zachycování a ukládání uhlíku z elektráren na fosilní paliva se však jedná spíše o přání – otce myšlenky. K zachycování uhlíku má totiž elektrárny motivovat zásadní růst ceny emisí, který se nutně promítne do cen elektřiny.

Technologie se sice budou dále vyvíjet a jednotkové náklady klesnou. Jenomže podíl spotřeby elektřiny na celkové finální spotřebě energie má podle Komise vzrůst do roku 2050 na dvojnásobek a její velkou část má obstarat větrná energetika. Kromě vlastní výstavby větrných elektráren bude zapotřebí zásadně posílit přenosové sítě, budovat náhradní zdroje a investovat do opatření pro přesun části poptávky v čase. **Větrná energetika je již technologicky zralým oborem založeným hlavně na „železe a betonu“, takže nějaké radikální zlevnění lze očekávat jen stěží.** Naopak zcela jistě bude docházet k vyčerpávání vhodných lokalit v blízkosti spotřeby a ty nové budou logicky vzdálenější, obtížněji využitelné, a tudíž nákladnější. **V případě biomasy bude zase potřeba využít kromě té odpadní i mnohem nákladnější pěstovanou biomasu a také ji dovážet na větší vzdálenosti,** a dokonce i ze zahraničí – Komise explicitně zmiňuje Ukrajinu a Rusko. **Zde nutno poznamenat, že nová technologie Martina Škody je zajímavá i v tom, že zařízení, které může jeho biopalivo vyrábět, se vejde na nákladník.** To znamená, že farmář, který pěstuje řepku (anebo podobnou plodinu) si přijede „s rafinerií“ na nákladníku až na pole, jedním koncem do výrobní jednotky strká olej řepky a druhým koncem mu teče hotové palivo do automobilů. To je obrovská výhoda oproti gigantům jako je Setuza apod. čili výrobní jednotka je mobilní, poměrně jednoduchá a levná.

Záblesk rozumu Minimálně v jedné věci však Komise trefila do černého. Jedná se o zjištění, že **nejistota je hlavní bariérou pro investice pro naši technologii je nejistota ve výši 2-3 miliony Kč na laboratorní vyzkoušení → zda se povede či ne. (!) směšný náklad vůči stamilionům až miliardám do výzkumů po celé zeměkouli.** A palivo do motorů je nejdůležitější komoditou příštích 50 let !! ((Je proto až patologicky nepochopitelné, že se nenajde jeden jediný investor, který by se „odvážil“ zariskovat investicí 2 – 4 miliony českých Kč na laboratorní vyzkoušení tak nádherného nápadu – vynálezu chemika **M.Škody.**)) a že stávající nejistota na trhu zvyšuje náklad kapitálu i pro ty nízkouhlíkové. Paradoxně to však byly právě různé evropské politiky a na prvním místě zavedení emisního obchodování, které zvýšilo střednědobou volatilitu cen elektřiny, a tím rizikovost investic v tomto sektoru s výjimkou obnovitelných zdrojů s nárokem na fixní výkupní ceny. Komise však zcela paradoxně nadále považuje systém emisního obchodování za „centrální

pilíř evropské klimatické politiky” a požaduje jeho „zvýšenou roli”. Oficiálním cílem dokumentu je zajištění bezpečnosti dodávek energie a konkurenceschopnosti, v konečném důsledku by však jeho realizace přinesla spíše pravý opak. Doufejme, že vzhledem k probíhající srážce evropských institucí s realitou budeme dekarbonizačního experimentu nakonec ušetřeni.

Osamělý boj EU za nižší emise začíná připomínat boj s větrnými mlýny

Diskuse na serveru Silvarium.cz zůstává přístupná pro všechny čtenáře. Pro vkládání příspěvků je nutná registrace pomocí e-mailu. Pravidla diskusí na Silvarium.cz (Kodex diskutujícího) a stručný návod jak se registrovat [naleznete zde..](#)